

AMANDMANI UPFBiH NA NACRT ZAKONA
O SIGURNOSTI I ZDRAVLJU NA RADU

Primjedba na Član 22.

Član 22. u Nacrtu Zakona glasi:

(1) Poslodavac je dužan da pravilnikom o sigurnosti i zdravlju na radu utvrdi organizaciju provođenja sigurnosti i zdravlja na radu, pravila prevencije i zaštite, poslove sa povećanim rizikom, te prava, obaveze i odgovornosti stručnog saradnika i radnika u ovoj oblasti.

(2) Osnov za izradu pravilnika iz stava 1. ovog člana je akt o procjeni rizika na mjestu rada koji sadrži opis procesa rada sa procjenom rizika od povreda ili oštećenja zdravlja na mjestu rada u radnoj okolini i mjere za otklanjanje ili smanjivanje rizika na najmanju moguću mjeru u cilju poboljšanja sigurnosti i zdravlja na radu.

(3) U slučaju promjene rizika u procesu rada, poslodavac je dužan da izvrši odgovarajuću izmjenu akta o procjeni rizika iz stava 2. ovog člana .

(4) Poslodavac vrši procjenu rizika na osnovu pravila koje donosi federalni ministar nadležan za poslove rada /u daljem tekstu: Federalni ministar/ u saradnji sa Federalnim ministrom zdravstva.

(5) Pri izradi pravilnika o sigurnosti i zdravlju na radu poslodavac je dužan da konsultuje povjerenika za sigurnost i zdravlje na radu i sindikat.

Amandman I

U članu 22. u stavu 5. riječi „i sindikat“ se brišu.

Obrazloženje

Smatramo da je potpuno nepotrebno uvoditi obavezu poslodavcu da prilikom izrade Pravilnika o zaštiti na radu pored povjerenika konsultuje i sindikat. Obzirom da je povjerenik osoba koju biraju radnici odnosno sindikat, te da se u svom radu konsultuje sa sindikatom sasvim je dovoljno da se samo povjerenik konsultira o Pravilniku i da nema potrebe da se konsultiraju i jedni i drugi. Dovoljno je da poslodavac se konsultuje sa povjerenikom a povjerenik neka se konsultira sa sindikatom i pri tom zauzme jedinstven stav.

S druge strane na ovaj način će se izbjeći mogućnost da sindikat i povjerenik imaju različite primjedbe na Pravilnik. Ukoliko se pojave sa različitim primjedbama onda bi proces donošenja Pravilnika trajao mnogo duže a što nije u interesu ni poslodavcu ni radnicima. Shodno navedenom mišljenja samo da je naša primjedba u potpunosti opravdana.

Član 22. sada glasi:

(1) Poslodavac je dužan da pravilnikom o sigurnosti i zdravlju na radu utvrdi organizaciju provođenja sigurnosti i zdravlja na radu, pravila prevencije i zaštite, poslove sa povećanim rizikom, te prava, obaveze i odgovornosti stručnog saradnika i radnika u ovoj oblasti.

(2) Osnov za izradu pravilnika iz stava 1. ovog člana je akt o procjeni rizika na mjestu rada koji sadrži opis procesa rada sa procjenom rizika od povreda ili oštećenja zdravlja na mjestu rada u radnoj okolini i mjere za otklanjanje ili smanjivanje rizika na najmanju moguću mjeru u cilju poboljšanja sigurnosti i zdravlja na radu.

(3) U slučaju promjene rizika u procesu rada, poslodavac je dužan da izvrši odgovarajuću izmjenu akta o procjeni rizika iz stava 2. ovog člana .

(4) Poslodavac vrši procjenu rizika na osnovu pravila koje donosi federalni ministar nadležan za poslove rada /u daljem tekstu: Federalni ministar/ u saradnji sa Federalnim ministrom zdravstva.

(5) Pri izradi pravilnika o sigurnosti i zdravlju na radu poslodavac je dužan da konsultuje povjerenika za sigurnost i zdravlje na radu.

Primjedba na član 29.

Član 29. u Nacrtu Zakona glasi:

(1) Poslodavac je dužan organizovati poslove sigurnosti i zdravlja na radu vodeći računa o tehničko - tehnološkom procesu rada, broju radnika, broju lokacija odvojenih radnih jedinica, opasnostima i rizicima po zdravlje radnika.

(2) Ako se u nedostatku stručnog osoblja poslovi zaštite i prevencije ne mogu organizovati kod poslodavca, poslodavac će angažovati ovlaštenu organizaciju za sigurnost i zdravlje na radu.

(3) Ako poslodavac angažuje ovlaštenu organizaciju iz stava 2. ovog člana, dužan je da osigura uvid u podatke vezane za rizike po sigurnost i zdravlje na radu, kao i mjere i aktivnosti za sprječavanje tih rizika na nivou radnog mjesta.

(4) Poslove sigurnosti i zdravlja na radu poslodavac može da obavlja sam u djelatnostima trgovine, ugostiteljstva i turizma, finansijsko-tehničkih i poslovnih usluga, obrazovanja, nauke i informacija, zdravstvene i socijalne zaštite i u stambeno- komunalnim djelatnostima, ako ima do deset radnika.

Amandman II

U članu 29. u stavu 4. riječi “ do deset radnika” se zamjenjuju riječima “ do pedeset radnika”

Obrazloženje

Naša primjedba je po uzoru na zakone koje regulišu ovu oblast u regiji. Također, zbog praktičnosti u praksi, neophodno je napomenuti da poslodavac sam može vršiti poslove zaštite na radu ukoliko broji do 50 zaposlenih. Prema predloženom rješenju Nacrta Zakona broj od 10 zaposlenih je veoma mali broj. Poslodavci koji se već dugo godina bave ovom problematikom smatraju da je prijedlog od 50 zaposlenih u Zakonu praktičan i efikasan. Naime, zaštita na radu već postoji i poslodavci su u skladu sa važećim Zakonom sprovode

određene mjere tako da je naša primjedba imajući u vidu dosadašnju praksu sasvim opravdana.

Uz to nije nevažno da se u novoj nomenklaturi, kompanije do 50 zaposlenih smatraju malim kompanijama i nastoji se osloboditi ih novih nepotrebnih troškova, a sve u cilju održavanja nivoa zaposlenosti i stvaranja uslova za porast zaposlenosti. Ovo tim više jer i sam zakon kaže da se bez obzira na veličinu kompanije, ukoliko se radi o povećanom stepenu opasnosti od povreda na radu, svakako postavlja povjerenik.

Član 29. sada glasi:

(1) Poslodavac je dužan organizovati poslove sigurnosti i zdravlja na radu vodeći računa o tehničko - tehnološkom procesu rada, broju radnika, broju lokacija odvojenih radnih jedinica, opasnostima i rizicima po zdravlje radnika.

(2) Ako se u nedostatku stručnog osoblja poslovi zaštite i prevencije ne mogu organizovati kod poslodavca, poslodavac će angažovati ovlaštenu organizaciju za sigurnost i zdravlje na radu.

(3) Ako poslodavac angažuje ovlaštenu organizaciju iz stava 2. ovog člana, dužan je da osigura uvid u podatke vezane za rizike po sigurnost i zdravlje na radu, kao i mjere i aktivnosti za sprječavanje tih rizika na nivou radnog mjesta.

(4) Poslove sigurnosti i zdravlja na radu poslodavac može da obavlja sam u djelatnostima trgovine, ugostiteljstva i turizma, finansijsko-tehničkih i poslovnih usluga, obrazovanja, nauke i informacija, zdravstvene i socijalne zaštite i u stambeno- komunalnim djelatnostima, ako ima do pedeset radnika.

Primjedba na član 33.

Član 33. u Nacrtu Zakona glasi:

(1) Poslodavac je dužan da:

- a) upozna sve radnike koji su ili bi mogli biti izloženi ozbiljnoj i neposrednoj opasnosti o riziku koji postoji kao i mjerama koje su poduzete ili koje će se poduzeti u pogledu zaštite, što je prije moguće;
- b) poduzme mjere i izda uputstva kako bi se omogućilo radnicima da u slučaju ozbiljne i neposredne opasnosti prekinu s radom i /ili/ odmah napuste radno mjesto i pređu na neko sigurno mjesto;
- c) ne traži od radnika da nastave rad u situaciji kada još uvijek postoji ozbiljna i neposredna opasnost, osim u izuzetnim slučajevima kada postoji ozbiljna i neposredna opasnost po sigurnost više ljudi i širu okolinu.

(2) Radnici koji u slučaju ozbiljne i neposredne opasnosti napuste svoje radno mjesto i /ili/ opasno područje moraju biti zaštićeni od bilo kakvih negativnih i neopravdanih posljedica.

(3) U slučaju ozbiljne i neposredne opasnosti po vlastitu sigurnost ili sigurnost drugih lica, radnici koji nisu u mogućnosti stupiti u vezu sa neposrednim rukovodiocem, obavezni su poduzeti odgovarajuće mjere u skladu sa svojim znanjem i tehničkim sredstvima koja su im na raspolaganju, da bi se izbjegle posljedice te opasnosti.

(4) Zbog poduzimanja mjera iz stava 3. ovog člana radnici ne smiju snositi bilo kakve negativne posljedice.

Amandman III

U članu 33. u stavu 3. briše tačka stavlja zarez i dodaju riječi „pod uslovom da te mjere ne smiju biti u očitom neskladu sa opasnosti.“

Obrazloženje

Potrebno je spriječiti zloupotrebu zaštite radnika i manipulaciju neodgovornih radnika ovim pravom. Ovo je i suviše važan institut zaštite radnika da bi se dozvolila njegova zloupotreba.

Član 33. sada glasi:

(1) Poslodavac je dužan da:

- a) upozna sve radnike koji su ili bi mogli biti izloženi ozbiljnoj i neposrednoj opasnosti o riziku koji postoji kao i mjerama koje su poduzete ili koje će se poduzeti u pogledu zaštite, što je prije moguće;
- b) poduzme mjere i izda uputstva kako bi se omogućilo radnicima da u slučaju ozbiljne i neposredne opasnosti prekinu s radom i /ili/ odmah napuste radno mjesto i pređu na neko sigurno mjesto;
- c) ne traži od radnika da nastave rad u situaciji kada još uvijek postoji ozbiljna i neposredna opasnost, osim u izuzetnim slučajevima kada postoji ozbiljna i neposredna opasnost po sigurnost više ljudi i širu okolinu.

(2) Radnici koji u slučaju ozbiljne i neposredne opasnosti napuste svoje radno mjesto i /ili/ opasno područje moraju biti zaštićeni od bilo kakvih negativnih i neopravdanih posljedica.

(3) U slučaju ozbiljne i neposredne opasnosti po vlastitu sigurnost ili sigurnost drugih lica, radnici koji nisu u mogućnosti stupiti u vezu sa neposrednim rukovodiocem, obavezni su poduzeti odgovarajuće mjere u skladu sa svojim znanjem i tehničkim sredstvima koja su im

na raspolaganju, da bi se izbjegle posljedice te opasnosti, pod uslovom da te mjere ne smiju biti u očitom neskladu sa opasnosti.

(4) Zbog poduzimanja mjera iz stava 3. ovog člana radnici ne smiju snositi bilo kakve negativne posljedice.

Primjedba na član 36.

Član 36. u Nacrtu Zakona glasi:

(1) Poslodavac je dužan da najmanje dva puta godišnje izvjesti povjerenika za sigurnost i zdravlje na radu, vijeće zaposlenika i sindikat o rizicima po sigurnost i zdravlje, te mjerama koje je poduzeo i koje će poduzeti radi unaprjeđivanja sigurnosti i zaštite zdravlja.

(2) Osim redovnog obavještavanja iz stava 1. ovog člana, poslodavac ima obavezu da obavještava i da se savjetuje sa predstavnicima radnika ili radnicima nakon smrtne, grupne ili teške povrede na radu, utvrđenog slučaja profesionalnog oboljenja, kao i nalaza nadležne inspekcije rada kojim je utvrđen nedostatak u primjeni mjera sigurnosti i zdravlja na radu.

Amandman IV

U članu 36.tačka 1 riječi “ i sindikat” brisati.

Obrazloženje

Poslodavci smatraju da je dovoljno izvijestiti Povjerenika za sigurnost i zdravlje na radu i Vijeće zaposlenika, a onda oni neka obavještavaju sindikat. S pravom se postavlja pitanje zašto nametati obavezu poslodavcu da obavještava sindikat!? Slično rješenje je i u Republici Hrvatskoj čije je zakonodavstvo usklađeno sa zakonodavstvom EU a što je cilj i našem predlagaču Zakona.

Član 36. sada glasi:

(1) Poslodavac je dužan da najmanje dva puta godišnje izvijesti povjerenika za sigurnost i zdravlje na radu i vijeće zaposlenika o rizicima po sigurnost i zdravlje, te mjerama koje je poduzeo i koje će poduzeti radi unaprjeđivanja sigurnosti i zaštite zdravlja.

(2) Osim redovnog obavještavanja iz stava 1. ovog člana, poslodavac ima obavezu da obavještava i da se savjetuje sa predstavnicima radnika ili radnicima nakon smrtne, grupne ili teške povrede na radu, utvrđenog slučaja profesionalnog oboljenja, kao i nalaza nadležne inspekcije rada kojim je utvrđen nedostatak u primjeni mjera sigurnosti i zdravlja na radu.

Primjedba na član 40.

Član 40. u Nacrtu Zakona glasi:

(1) Kod poslodavca koji ima više od 50 zaposlenih obavezno se formira Odbor za sigurnost i zdravlje na radu (u daljem tekstu Odbor) kao savjetodavno tijelo poslodavca.

(2) Odbor ima jednak broj predstavnika radnika i poslodavca, a članovi Odbora su obavezno stručni saradnik kao predstavnik poslodavca i povjerenik za sigurnost i zdravlje na radu kao predstavnik radnika.

(3) Postupak izbora članova Odbora utvrđuje poslodavac pravilnikom iz člana 22. ovog zakona.

Amandman V

Član 40 brisati.

Obrazloženje

Na sastanku pregovaračkih timova socijalnih partnera za Zakon o sigurnosti i zdravlju na radu koji je održan 11.04.2013. godine socijalni partneri su se dogovorili da se član 40., 41., i 42. brišu. Odnosno na sastanku je usaglašeno da je formiranje odbora za sigurnost nepotrebno. Stoga smatramo da predlagač Zakona treba uzeti u obzir mišljenje socijalnih partnera te u Nacrtu Zakona brisati predložene članove.

Socijalni partneri smatraju da je formiranje Odbora za sigurnost i zdravlje na radu nepotrebno te da sve poslove iz područja zaštite zdravlja i sigurnosti na radu može obavljati stručni saradnik za zaštitu na radu odnosno za velika preduzeća dva stručna saradnika u komunikaciji sa povjerenikom zaštite na radu. Stručni suradnik/suradnici za zaštitu na radu puno radno vrijeme obavljaju isključivo poslove zaštite na radu i smatramo da mala i srednja preduzeća sa jednim, odnosno dva stručna suradnika, u komunikaciji sa povjerenikom mogu efikasno obavljati ove poslove.

Također, uzimajući u obzir analizu zemalja u EU moramo istaći da su nacionalna zakonodavstva raznolika te da u nekim zemljama postoje povjerenici a u nekim zemljama odbori zavisno od značaja i uloge sindikata u tim zemljama. S tim u vezi ukoliko smo se odlučili za sistem povjerenika sasvim je nepotrebno imajući u vidu našu nacionalnu praksu, uvoditi i sistem odbora za zapošljavanje.

Primjedba na član 41.

Član 41. u Nacrtu Zakona glasi:

(1) Odbor ima zadatak da podstiče stalno unapređivanje sigurnosti i zdravlja na radu i u tom cilju učestvuje u planiranju i praćenju primjene pravila iz oblasti sigurnosti i zdravlja na radu, obavještavanju i obrazovanju radnika u toj oblasti i predlaže mjere i akcije za sprječavanje povreda na radu i profesionalnih oboljenja.

(2) Poslodavac je obavezan razmotriti prijedloge Odbora i ukoliko ih ne prihvati navesti razloge neprihvatanja prijedloga.

Amandman VI

Član 41. brisati

Obrazloženje

Obrazloženje kao iz člana 40.

Primjedba na član 42.

Član 42. u Nacrtu Zakona glasi:

(1) Odbor se sastaje najmanje jednom u šest mjeseci, a na svoje sjednice, po potrebi, može pozivati vanjske eksperte i predstavnike inspekcijskih organa.

(2) Način rada Odbora utvrđuje se poslovnikom o radu kojeg donosi Odbor.

Amandman VII

Član 42. Brisati

Obrazloženje

Obrazloženje kao iz člana 40.

Primjedba na član 43.

Član 43. u Nacrtu Zakona glasi:

(1) Kod poslodavca koji zapošljava 15 ili više radnika, radnici biraju ili imenuju povjerenika za sigurnost i zdravlje na radu. Broj povjerenika, izbor i njihov mandat utvrđuju se u skladu sa odredbama Zakona o vijeću zaposlenika („Službene novine Federacije BiH“, broj:38/04), kojim su uređena pitanja izbora vijeća zaposlenika, vodeći računa o zastupljenosti svih dijelova procesa rada.

(2) Pod uvjetima iz stava 1. ovog člana, povjerenika za sigurnost i zdravlje na radu imenuje sindikat, ukoliko povjerenika nisu izabrali radnici iz stava 1. ovog člana.

(3) Imenovani povjerenik za sigurnost i zdravlje na radu iz stava 2. ovog člana ima ista prava i obaveze kao i izabrani povjerenik radnika.

(4) Povjerenik će biti izabran ili imenovan bez obzira na broj radnika ako to zahtijevaju uvjeti rada (povećana opasnost za sigurnost i zdravlje radnika, rad na izdvojenim mjestima i sl.).

Amandman VIII

Član 43. mjenja se i glasi:

(1) Kod poslodavca radnici između sebe mogu birati povjerenika radnika za zaštitu na radu.

(2) Izbor povjerenika radnika za zaštitu na radu kod poslodavca koji zapošljava više od 50 radnika provodi se na skupu radnika, kojega saziva poslodavac u skladu s općim propisom o radu, neposrednim i javnim izjašnjavanjem prisutnih radnika.

(3) Ukoliko povjerenika radnika za zaštitu na radu kod poslodavca koji zapošljava više od 50 radnika nisu izabrali radnici iz stava 2. izbor povjerenika provodi se u skladu s odredbama Zakona kojim su uređena pitanja izbora vijeća zaposlenika.

(4) Povjerenik će biti izabran ili imenovan bez obzira na broj radnika ako to zahtijevaju uvjeti rada (povećana opasnost za sigurnost i zdravlje radnika, rad na izdvojenim mjestima i sl.).

(5) Povjerenik iz stava (2), (3) i (4) mora imati određenu stručnu spremu, kvalitetno znanje i iskustvo iz ove oblasti, te određenu sposobnost i vještine za dodatno osposobljavanje iz ove oblasti.

O b r a z l o ž e n j e

Naš amandman je u smislu usklađivanja sa Direktivom EU **o uvođenju mjera za poticanje poboljšanja sigurnosti i zdravlja radnika na radu** (89/391/EEZ) u kojoj je definirano da je "predstavnik radnika s posebnom odgovornošću za sigurnost i zdravlje radnika: bilo koja osoba izabrana, odabrana ili određena u skladu s nacionalnim propisima i/ili praksom da predstavlja radnike u slučaju problema koji proizlaze iz područja sigurnosti i zdravlja radnika na radu."

Dakle, iz naprijed citiranih odredbi proizlazi da povjerenik radnika za zaštitu na radu može biti bilo koja osoba izabrana od strane radnika, dakle to može biti radnik, odnosno osoba koja je s tim konkretnim poslodavcem sklopila ugovor o radu radi obavljanja poslova određenog radnog mjesta, te osoba koja treba biti izabrana na navedenu funkciju od strane svih ostalih radnika zaposlenih kod tog konkretnog poslodavca ili na skupu radnika ili u postupku za izbor članova vijeća propisanim nacionalnim zakonodavstvom.

U praksi u zemljama u EU postoje *četiri moguća načina imenovanja povjerenika zaštite na radu*: mogu ih direktno odabrati radnici, imenovati tijela koja zastupaju radnike (npr. Vijeće radnika ili slično tijelo), sindikalni povjerenici (tj. izabrani sindikalni dužnosnici) koji imaju zadaće povjerenika zaštite na radu, i radnička vijeća koja obavljaju zadaće povjerenika zaštite

na radu. Okvirna direktiva (Direktiva Vijeća 89/391/EEZ, 1989.) predstavljala je polaznu tačku za učešće povjerenika zaštite na radu, ali njezina specifična uloga ni pravna zaštita nisu u potpunosti razvijene. Pravo radnika na predstavljanje uz pomoć sindikata u pitanjima zaštite na radu u praksi je još uvijek ograničeno u malim poduzećima, u sektorima djelatnosti s visokim stopama radnika na određeno vrijeme, kao i u kompanijama koje nisu sindikalno organizirane. Tako npr. Portugal ima tek nekoliko stotina povjerenika zaštite na radu raspoređenih u 60 kompanija. Većina tih povjerenika zaštite na radu su iskusni radnici koji su ujedno i članovi sindikata, iako različiti sistemi industrijskih odnosa u nekim zemljama omogućuju da i radnici koji nisu članovi sindikata budu izabrani za povjerenike zaštite na radu.

Također direktiva predviđa da rješenja u nacionalnim zakonodavstvima ne smiju ugroziti prava radnika prema već postojećim Zakonima i praksi vezano za zaštitu na radu. U tom smislu obzirom da je „povjerenik“ novina koja se uvodi predloženim Nacrtom Zakonom o sigurnosti i zdravlju na radu, te imajući u vidu trenutnu ekonomsku situaciju mišljenja smo da povjerenik treba biti u firmama koje imaju preko 50 radnika.

Također smatramo da je predložena odredba u kojoj se navodi Zakon sa brojem službenog lista potpuno u suprotnosti sa pravilima izrade pravnih propisa. Šta ako se navedeni Zakon mijenja? U tom slučaju moraju se mijenjati i ove odredbe Zakona kako bi se uskladile sa izmijenjenim Zakonom.

Smatramo da je naša odredba opravdana budući da su slična rješenja u zemljama u regionu. Posebno treba naglasiti rješenje u Republici Hrvatskoj i rješenje u Sloveniji koje su usklađene sa Zakonodavstvom EU.

Vezano za stav 5. obzirom da povjerenik ima izuzetno važnu ulogu te da ima određene obaveze koje zahtjevaju stručnost (npr. učešće u izradi pravilnika, zahtjeva inspekcijski pregled i dr.) smatramo da se prilikom izbora povjerenika mora voditi računa da ta osoba ispunjava određene uslove. Kao bitni uslovi za uspješno ostavriavanje radne uloge povjerenika svakako smatramo da mora biti stručna sprema, određeno znanje i iskustvo u radu iz oblasti zaštite na radu, vještine te sposobnost i mogućnost na dodatno sticanje znanja. Na ovaj način će se isključiti mogućnost da za povjerenika bude izabrana osoba koja nema određena znanja i vještine za obavljanje svoje funkcije. Direktiva EU također u članu 5. definira da imenovani radnici moraju posjedovati potrebne sposobnosti, što znači da naša primjedba nije u suprotnosti sa zakonodavstvom EU.

Primjedba na član 44.

Član 44. u Nacrtu Zakona glasi:

(1) Povjerenik za sigurnost i zdravlje na radu ima pravo da:

a) dobije informacije o uvjetima rada, analizama povreda na radu, profesionalnih oboljenja i bolesti vezanih za rad, nalazima i preporukama inspekcijskih organa,

b) zahtijeva od poslodavca da poduzme odgovarajuće mjere i dostavi mu prijedloge za ublažavanje rizika i otklanjanja izvora opasnosti,

c) zahtijeva inspekcijski pregled ako smatra da mjere koje je poduzeo poslodavac nisu primjerene cilju po kojem treba osigurati sigurne i zdrave uvjete rada i iznese svoja zapažanja u toku inspekcijskog pregleda,

d) prisustvuje inspekcijskim pregledima i /ili/ dostavi svoja zapažanja u toku inspekcijskih pregleda .

(2) Za vrijeme obavljanja poslova utvrđenih ovim zakonom, povjerenik za sigurnost i zdravlje na radu ima pravo na naknadu plaće u visini plaće koju bi ostvario da je radio na poslovima za koje je zaključio ugovor o radu.

(3) Poslodavac osigurava povjereniku za sigurnost i zdravlje na radu potrebna sredstva da može ostvarivati svoje funkcije koje proizlaze iz ovog zakona, u skladu sa Zakonom o vijeću zaposlenika.

(4) Povjerenik za sigurnost i zdravlje na radu ne može biti doveden u nepovoljniji položaj zbog svojih poslova vezanih za sigurnost i zdravlje na radu.

Amandman IX

U članu 44. stav 2 briše se.

U istom članu stav 3. mijenja se i glasi:

„(3) Poslodavac je obvezan povjereniku radnika za zaštitu na radu osigurati uslove za nesmetano obavljanje dužnosti u skladu s općim propisima o radu kojima su propisani uslovi za rad vijeća zaposlenika.

Dosadašnji stavovi 3. i 4. postaju 2. i 3.

O b r a z l o ž e n j e

Smatramo da je predložena odredba Nacrta Zakona u potpunosti neracionalna za naše uslove privređivanja. Ovakvo rješenje predstavlja uvođenje parafiskalnog nameta. Poslodavcu se stavlja u obavezu da pored i onako veoma visokih davanja isplaćuje platu povjereniku.

Također, važno je napomenuti da u većini zemalja EU uključujući i zemlje u okruženju povjerenik nema naknadu plate za poslove koje obavlja. Shodno navedenom smatramo da je naš amandman u potpunosti opravdan te da je u potpunosti u skladu sa trenutnim uslovima privređivanja.

Član 44. sada glasi:

(1) Povjerenik za sigurnost i zdravlje na radu ima pravo da:

a) dobije informacije o uvjetima rada, analizama povreda na radu, profesionalnih oboljenja i bolesti vezanih za rad, nalazima i preporukama inspekcijskih organa,

b) zahtijeva od poslodavca da poduzme odgovarajuće mjere i dostavi mu prijedloge za ublažavanje rizika i otklanjanja izvora opasnosti,

c) zahtijeva inspekcijski pregled ako smatra da mjere koje je poduzeo poslodavac nisu primjerene cilju po kojem treba osigurati sigurne i zdrave uvjete rada i iznese svoja zapažanja toku inspekcijskog pregleda,

d) prisustvuje inspekcijskim pregledima i /ili/ dostavi svoja zapažanja u toku inspekcijskih pregleda .

(2) Poslodavac je obvezan povjereniku radnika za zaštitu na radu osigurati uslove za nesmetano obavljanje dužnosti u skladu s općim propisima o radu kojima su propisani uslovi za rad vijeća zaposlenika.

(3) Povjerenik za sigurnost i zdravlje na radu ne može biti doveden u nepovoljniji položaj zbog svojih poslova vezanih za sigurnost i zdravlje na radu.

Član 52.

Član 52. u Novom Nacrtu glasi:

(1) Radnik ima pravo da odbije da radi ako smatra da mu prijete neposredna opasnost po život i zdravlje i dužan je o tome odmah obavijestiti svog neposrednog rukovodioca i/ili imenovanog stručnog saradnika, nadležnog inspektora rada i predstavnika radnika.

(2) Po prijemu obavijesti iz stava 1. ovog člana, nadležna inspekcija rada obavezna je da odmah izvrši uviđaj na licu mjesta i naredi da se provedu odgovarajuće mjere sigurnosti i zdravlja odnosno zabrani rad dok se mjere ne provedu ili izvijesti radnika iz kojih razloga njegov zahtjev nije osnovan.

(3) Radnik iz stava 1. ovog člana koji se udaljio sa radnog mjesta, ne smije snositi negativne posljedice u smislu propisa o radu-.

Amandman X

U stavu 3. briše se tačka stavlja zarez i dodaju riječi „ osim u slučajevima ako poslodavac dokaže da se radnik neopravdano udaljio sa radnog mjesta, “.

Objašnjenje

Predložena primjedba je u cilju zaštite poslodavca u slučajevima kada radnici zloupotrebljavaju svoja prava. Svakako se mora predvidjeti i zaštita poslodavca u slučaju da je radnik odbio da radi, te u tom smislu predlažemo rješenje.

Član 52. sada glasi:

(1) Radnik ima pravo da odbije da radi ako smatra da mu prijete neposredna opasnost po život i zdravlje i dužan je o tome odmah obavijestiti svog neposrednog rukovodioca i/ili imenovanog stručnog saradnika, nadležnog inspektora rada i predstavnika radnika.

(2) Po prijemu obavijesti iz stava 1. ovog člana, nadležna inspekcija rada obavezna je da odmah izvrši uviđaj na licu mjesta i naredi da se provedu odgovarajuće mjere sigurnosti i zdravlja odnosno zabrani rad dok se mjere ne provedu ili izvjesti radnika iz kojih razloga njegov zahtjev nije osnovan.

(3) Radnik iz stava 1. ovog člana koji se udaljio sa radnog mjesta, ne smije snositi negativne posljedice u smislu propisa o radu, osim u slučajevima ako poslodavac dokaže da se radnik neopravdano udaljio sa radnog mjesta.

Primjedba na član 58.

Član 58 u Nacrtu Zakona glasi:

(1) Ako se u postupku periodičnog ljekarskog pregleda utvrdi da radnik ne ispunjava posebne zdravstvene uvjete za obavljanje poslova sa povećanim rizikom, poslodavac je dužan da ga premjesti na drugo radno mjesto koje odgovara njegovim zdravstvenim sposobnostima.

(2) Neispunjavanje posebnih zdravstvenih uvjeta za rad na poslovima sa povećanim rizikom ne može biti razlog za otkaz ugovora o radu.

Amandman XI

U članu 58. Stavu 1. Briše se tačka i dodaju riječi “ukoliko takvo radno mjesto postoji kod poslodavca.”

U istom članu stav 2. briše se.

Obrazloženje:

UP FBiH apsolutno ne može prihvatiti da je obaveza poslodavca, radnika rasporediti na drugo radno mjesto ako takva mogućnost u firmi ne postoji. U praksi vrlo često nije moguće izvršiti odredbu zakona kako je predviđeno u ovom članu. Uostalom, zbrinjavanje ovakvih radnika bi trebalo biti u sferi socijalne politike a za što je nadležno Ministarstvo. Ne mogu se provođenjem socijalne politike opteretiti samo poslodavci.

Naša primjedba na stav 2. ide u smislu usklađivanja sa predloženim Nacrtom Zakona o radu. Obzirom da će ova dva Zakona da se usvajaju u setu smatramo da cijeli Zakon treba biti usklađen sa predloženim Nacrtom Zakona o radu.

Član 58. sada glasi:

Član 58.

(1) Ako se u postupku periodičnog ljekarskog pregleda utvrdi da radnik ne ispunjava posebne zdravstvene uvjete za obavljanje poslova sa povećanim rizikom, poslodavac je dužan da ga premjesti na drugo radno mjesto koje odgovara njegovim zdravstvenim sposobnostima, ukoliko takvo radno mjesto postoji kod poslodavca. .

Novi član 85.

Amandman XII

Iza član 84. Dodaje se novi član 85. koji glasi:

„ (1) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 KM do 15.000,00 KM kaznit će se za prekršaj organ nadležan za nadzor, provedbu i primjenu ovog Zakona, ukoliko:

- ne obavi inspekcijski nadzor ili ne poduzme upravne mjere kada je očito da je to morao obaviti;
- pri obavljanju inspekcijskog nadzora prekorači ili zloupotrebi svoje ovlasti, namjerno ili iz grube nepažnje;
- namjerno ili iz grube nepažnje, u propisanom roku ne izvrši izvršno rješenje o određenoj upravnoj mjeri,
- namjerno ili iz grube nepažnje, neposrednim, nestručnim ili nezakonitim radom u obavljanju inspekcijskog nadzora nanese veću materijalnu štetu subjektu nadzora ili drugoj osobi.

(2) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se odgovorna osoba- inspektor, novčanom kaznom od 500,00 KM do 1.000,00 KM.

(3) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se rukovodilac nadležnog organa, novčanom kaznom od 1.000,00 KM do 2.000,00 KM.“

Obrazloženje

Za prekršaje iz ovog zakona predviđena je kazna samo za: poslodavca- pravno lice, poslodavca-fizičko lice i odgovorno lice kod poslodavca, a ne i za odgovorno lice nadležnih organa, koji namjerno ili iz grube nepažnje ne vrši posao u skladu sa propisima i nanosi štetu: poslodavcima, radnicima i institucijama države.

Napominjemo da je Ured za zakonodavstvo Vlade FBiH, svojim mišljenjem, potvrdio da ne postoje ustavne ili zakonske prepreke za uvođenje i ove vrste odgovornosti.

Stoga predlažemo da se u Zakonu, u kaznenim odredbama, uvedu kazne za ovlaštena lica u nadležnim organima koja sprovode Zakon kako smo definisali u prijedlogu. Time će se direktno uticati na smanjenje mita i korupcije i doprinijeće se efikasnijem i pravednijem provođenju zakona.

Dosadašnji članovi 85-91 postaju članovi 86-92.